

хатніх улюбленців [4]. Анестезіологічний супровід отримали 420 кроликів (35,8%), з яких у 68,1% (286 гол.) мала місце інтубація за однією з наведених технік.

Розміри пацієнта, видовжена лицьова частина черепа, вузький міжщелеповий простір та розташування гортані в середній частині шиї майже унеможливають проведення інтубації за загальноприйнятими техніками за допомогою ларингоскопу. Тому для інтубації кроликів використовують 3 основні методики, до яких відносять: ендоскопічну інтубацію, так звану “сліпу” інтубацію та використання ларингеальних масок для інтубації кроликів V-gel, порівняння яких і стало темою дослідження.

За 40 хвилин до проведення інтубації пацієнтів розташовували в неонатальному боксі з додатковою оксигенацією та контролем температури, де їм вводили маропітант у дозі 1 мг/кг підшкірно та мелоксикам у дозі 1 мг/кг перорально. Премедикацію проводили за 20 хвилин комбінацією буторфанолу (Реланія) 0,4 мг/кг і дексметомідину в дозуванні 0,2 мг/кг підшкірно [3]. Обов'язковим етапом є очищення ротової порожнини кроликів, адже їм заборонені передопераційні дієти, і тому ротова порожнина завжди містить велику кількість кормових мас, які постійно пережовуються, що значно ускладнює візуалізацію.

Індукцію проводили шляхом інгаляції в боксі з ізофлураном 5 об.%. Підтримання на рівні 1,5-3 об.% ендотрахеально також відбувалося ізофлураном. За потреби післяопераційного знеболення ще протягом 3-14 днів пацієнти отримували мелоксикам перорально вдома в дозі 0,5 мг/кг кожні 12 год, та антибіотикотерапію згідно визначеної чутливості.

Висновки. Кролики є облігатно носодихаючими тваринами, отже першим етапом підготовки до інтубації є забезпечення прохідності ніздрів та верхніх дихальних шляхів від виділень та залишків їжі. Превалюючий тип дихання у кроликів – діафрагмальний. Отже, розташування тварини у стерильному положенні під час втручань та маніпуляцій фізіологічно стимулює дихання. Серед трьох груп пацієнтів ендоскопічна інтубація мала найвищий відсоток ефективно – 98%, але до недоліків цієї техніки необхідно віднести високу вартість необхідного обладнання. Інтубація із використанням ларингеальних масок мала ефективність у 96% випадків. Проте необхідно відмітити, що цей метод несумісний із стоматологічними втручаннями, які дуже поширені у кроликів, адже маска займає майже весь простір ротової порожнини. “Сліпа” інтубація мала ефективність у 92% випадків, а її значною перевагою є повна доступність та відсутність використання жодних додаткових інструментів. Тому саме цей метод рекомендується нами для впровадження у клінічну практику.

Бібліографічний список:

1. Welch T, Coe JB, Niel L, et al. A survey exploring factors associated with 2890 companion-rabbit owners' knowledge of rabbit care and the neuter status of their companion rabbit. *Prev Vet Med* 2017;137:13–23
2. Robinson N, Lyons E, Grindlay D, et al. Veterinarian Nominated common conditions of rabbits and guinea pigs compared with published literature. *Veterinary Sciences* 2017;4
3. Hawkins MG, Pascoe PJ. Anesthesia, analgesia and sedation of small mammals. In: Quesenberry KE, Orcutt CJ, Mans C et al., eds. *Ferrets, Rabbits and Rodents: Clinical Medicine and Surgery*. 4th ed. St. Louis, MO: Elsevier; 2021:536–558.
4. British Rabbit Council. Breed standards Newark. Notts: The British Rabbit Council, 2017. <https://thebritishrabbitcouncil.org/standards.htm>.

УДК 502:579.6:636.09

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕЧОВИВІДНОЇ СИСТЕМИ У ДОМАШНІХ КОТІВ: БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СЕЧІ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЧУТЛИВОСТІ МІКРООРГАНІЗМІВ ДО ПРОТИМІКРОБНИХ ПРЕПАРАТІВ

Ляшенко Б.О., Національний Університет Біоресурсів і Природокористування України, Київ, Україна

Ушкалов В.О., Національний Університет Біоресурсів і Природокористування України, Київ, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5694-632X>

Мета: дослідити захворювання сечовивідної системи у домашніх котів, провести бактеріологічні дослідження сечі пацієнтів, визначити чутливість виділених мікроорганізмів до протимікробних препаратів.

Вступ. Захворювання сечовивідної системи у домашніх котів є однією з найактуальніших проблем у ветеринарній медицині. Вони часто впливають на якість життя тварин та потребують своєчасного діагностування і лікування. Сечовивідна система котів, яка включає нирки, сечоводи, сечовий міхур і уретру, відіграє ключову роль у підтримці здоров'я та нормального функціонування організму. Проблеми в цій системі можуть призвести до серйозних ускладнень, включаючи ниркову недостатність, хронічний цистит та інші патології. [1]

Бактеріологічні дослідження сечі є важливим інструментом для діагностики урологічних захворювань у котів. Вони дозволяють виявити збудників інфекцій, визначити їх чутливість до антибіотиків і, таким чином, підібрати найбільш ефективне лікування. Зростання випадків антибіотикорезистентності серед патогенних бактерій підкреслює важливість проведення таких досліджень для уникнення нераціонального використання антибіотиків. [2]

Актуальність. Поширеність урологічних захворювань: урологічні проблеми, такі як інфекції сечових шляхів (ІСШ), є поширеними серед домашніх котів. Запобігання ускладненням: неліковані ІСШ можуть призвести до серйозних ускладнень, включаючи хронічний цистит, пієлонефрит та ниркову недостатність. [3]

Антибіотикорезистентність: виявлення специфічних бактерій, що спричиняють інфекцію, та їхньої чутливості до антибіотиків дозволяє ветеринарним лікарям призначити найбільш ефективне лікування та зменшити ризик розвитку антибіотикорезистентності. [4]

Поліпшення якості життя: своєчасне і правильне лікування урологічних інфекцій значно покращує загальний стан здоров'я та якість життя домашніх котів, зменшуючи їхній біль та дискомфорт.

Дослідження та інновації: Бактеріологічні дослідження є важливими для ветеринарної науки, оскільки вони допомагають у розробці нових методів діагностики та лікування, а також у вивченні епідеміології урологічних захворювань. [5]

Матеріали та методи. У ході дослідження було використано дані про бактеріологічні посіви сечі котів з 01.11.2023 по 01.02.2024 з попередніми діагнозами: цистит, пієлонефрит, уретрит, мікролітіаз, уролітіаз та ХХН, що збирались на базі ветеринарної клініки «Зоолокс». Було відібрано та відправлено на дослідження бактеріологічні посіви (n=157) в сторонню лабораторію.

Критерії відбору досліджень: метод відбору сечі - цистоцентез, тварина не приймала антибіотиків 5 діб.

Результати досліджень. У ході дослідження було виявлено, що до клініки, упродовж 3 місяців, надійшло 157 котів з ІСШ. Їх сечу було відправлено в сторонню лабораторію на бактеріологічне дослідження. Отримали такі результати: в 116 зразках сечі не виявлено бактеріальної та грібної мікрофлори; в 19 зразках – виділено *E.coli*, більшість ізолятів чутливі до Енрофлосацину; в 11 зразках виділено *Staphylococcus aureus*, переважна більшість з яких проявляла чутливість до Доксицикліну; в 7 зразках виділено *Enterococcus faecalis*, які проявляли чутливість до Амоксициліну; у 4 зразках – виділено *Proteus mirabilis*, чутливі до Ципрофлоксацину.

Висновки. Бактеріологічні дослідження сечі є ключовим інструментом у діагностиці та лікуванні ІСШ у котів. Вони дозволяють ідентифікувати патогенні мікроорганізми, визначити їх чутливість до антибіотиків і, таким чином, підібрати найбільш ефективну терапію. Це особливо важливо в умовах зростання антибіотикорезистентності, що потребує

обґрунтованого підходу до призначення антибактеріальних препаратів. бактеріологічні дослідження сечі є незамінним інструментом у сучасній ветеринарній медицині, що сприяє підтримці здоров'я та добробуту домашніх котів. Ветеринарні лікарі та власники тварин повинні бути обізнані про важливість цих досліджень та активно застосовувати їх у практиці для забезпечення найкращих результатів лікування.

Бібліографічний список:

1. Barsanti, J. A. (2005). "Feline Lower Urinary Tract Disorders." In C. E. Greene (Ed.), *Infectious Diseases of the Dog and Cat* (3rd ed., pp. 660-668). Saunders.
2. Buffington, C. A., Westropp, J. L., & Chew, D. J. (2014). "Feline Interstitial Cystitis." In J. D. Bonagura & D. C. Twedt (Eds.), *Kirk's Current Veterinary Therapy XV* (pp. 937-939). Saunders.
3. Elliott, J. (2011). "Chronic Kidney Disease." In S. J. Ettinger & E. C. Feldman (Eds.), *Textbook of Veterinary Internal Medicine* (7th ed., pp. 1990-2010). Saunders.
4. White, J. D., Stevenson, M., Malik, R., Snow, D., & Norris, J. M. (2013). "Urinary Tract Infections in Cats with Chronic Kidney Disease." *Journal of Feline Medicine and Surgery*, 15(6), 449-456. <https://doi.org/10.1177/1098612X12474455>
5. Westropp, J. L., & Buffington, C. A. (2004). "Feline Idiopathic Cystitis: Current Understanding of Pathophysiology and Management." *Veterinary Clinics of North America: Small Animal Practice*, 34(5), 1043-1055. <https://doi.org/10.1016/j.cvsm.2004.05.002>

УДК 636.7.09:616.12:616-073.7

ЕЛЕКТРОКАРДІОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ СОБАК ЗА ПАТОЛОГІЇ СЕРЦЯ

Біленький В.О., здобувач вищої освіти Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

Грушанська Н.Г., доктор ветеринарних наук, професор

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8447-2758>

Електрокардіографія нині в практиці лікарів ветеринарної медицини дещо уступає місце ехокардіографічній діагностиці. Проте, вона залишається цінним, інформативним, недорогим методом інструментальної діагностики хвороб серця і судин у дрібних тварин [1]. Для діагностики аритмій і порушень провідності електрокардіографія залишається незамінним методом. На електрокардіограмах за передозування анестетиків виявляють пригнічення функцій автоматизму і провідності, за недостатньої анестезії – виявляють синусову тахікардію. Отже, застосування цього методу під час супроводу критичних пацієнтів є необхідним. Виведення нових порід тварин, розвиток ветеринарної медицини потребують ревізії знань, в тому числі і з електрокардіографії. Електрокардіографія є додатковим методом діагностики гіпертрофії міокарда, електролітних порушень, органічних хвороб серця і судин у тварин [2]. Питання породних особливостей ЕКГ за патології серцево-судинної системи у собак досліджені недостатньо і також потребують ревізії [3].

Мета дослідження – дослідити електрокардіограми собак за патології серця.

Для визначення електрокардіографічних показників досліджено ЕКГ собак порід – бульмастиф, французький бульдог, ротвейлер, лабрадор-ретривер, йоркширський тер'єр і кане-корсо, які надходили до ветеринарного центру «Ветхаус» упродовж 2020-2021 років.

Результати досліджень. За артеріальної гіпертонії, пороків аорти, недостатності двостулкового клапана і кардіоміопатіях, що супроводжуються гіпертрофією лівого шлуночка встановлено збільшення амплітуди зубця R, збільшення амплітуди зубця S, зміщення униз сегмента ST і зниження амплітуди зубця T, збільшення ІВВ лівого шлуночка, поглиблення зубця Q за діастолічного перевантаження і його зменшення або відсутність за систолічного перевантаження. За гіпертрофії правого передсердя у собак виявили загострення і підвищення зубця P. За гіпертрофії лівого передсердя – широкий зубець P. За гіпертрофії